

Resum

La novel·la, dividida en dos llibres, ens explica la història d'un jove apassionat i sentimental, anomenat Werther, que abandona la seva ciutat per a retirar-se a la soledat de Wahlheim, poblet idíl·lic on viu feliç dedicat a la pintura i a la lectura en contacte amb la gent senzilla del camp.

Aquesta felicitat es veu engrandida al conèixer en un ball a Lotte, una dona que ja està compromesa amb Albert. L'amor brota amb la força d'un torrent en l'ànima del jove enamorat. Sovintegen les visites a casa de Lotte i es repeteixen les tendres escenes casolanes i campestres. Wilhelm, el destinatari de les cartes de Werther i amic de les seves confidències, de les seves alegries i angústies, li adverteix del perill i li aconsella abandonar la inactivitat d'aquell retir que comença a angustiar-lo i asfixiar-lo.

En un intent de centrar la seva vida accepta una plaça de funcionari en una ciutat del sud d'Alemanya, el nom de la qual no se'ns revela, començant així el segon llibre.

Werther, en front la natural impaciència de la seva mare i amics, emprèn aquesta nova vida, per demostrar que el seu camí no era la fressada ruta de la burgesia ni els balls aristòcrates.

Werther té que suportar el mal humor i les mesquíneries de l'ambaixador, el seu cap, i els festeigs i xafarderies de l'alta societat.

La notícia del casament de Lotte i Albert engrandeix el seu descontentament i augmenta el seu desassossec. No podent suportar més aquest ritme de vida, demana la baixa del seu càrrec i continua amb la seva peregrinació, dirigint-se al seu poble natal, on reviu passats i feliços anys de la seva infància.

Accepta la invitació d'un príncep, però aviat ho deixarà degut a l'avorriment a la cort. Però el seu amor vers Lotte cada vegada és major i desitja tornar al seu costat. I ho fa, però es fica massa en la seva vida, fins el punt que la besa i Lotte el rebutja. Aquest fet provocarà un tràgic final de la obra en què la desesperació porta a Werther al suïcidi, a un suïcidi molt simbòlic: amb les pistoles de l'Albert, entregades al criat de Werther passant per les mans de Lotte; vestint el mateix vestit que portava el dia que la va conèixer; amb el drama *Emilia Galotti* obert sobre la taula a més d'una botella de vi, de la qual només n'havia pres un vas.

L'acció transcorreix en el període d'any i mig: des del 4 de maig de 1771 fins al 20 de desembre de 1772.

Ressenció

Abans de fer la lectura per a poder realitzar aquest treball, mai havia llegit la novel·la *Werther* ni n'havia sentit a dir sobre el gran impacte que va causar a l'Europa romàntica de l'últim terç del segle XVIII. Tan sols havia vist el film, que és una versió totalment adaptada al segle XX, a més que tota l'acció transcorreix a Santander i a pesar de que jo era bastant petit quan la vaig veure per la tele, del poc que en recordo, només s'assembla en la línia romàntica de l'obra de Goethe (amor no correspost) i sobretot, el suïcidi final, que el tinc gravat en la meva ment, potser pel gran impacte que em va suposar quan ho vaig veure. És per això que jo considero al llibre i al film de mateix títol obres diferents, com aquell qui agafa dos llibres titulats *Retòrica* i un és d'Aristòtil i l'altre, d'algun altre filòsof grec; tenen el mateix títol i tracten del mateix, però cada un diu el que pensa ell. Doncs el mateix n'opino de l'obra mestra de Goethe i de l'adaptació de Pilar Miró.

El llibre m'ha agradat molt ja que el Romanticisme sempre ha estat un període que sempre m'ha cridat l'atenció ja fos a nivell literari, com artístic o com a musical. La prova està en que el meu quadre preferit és *El viatger sobre el mar de boira* de Friedrich; és impressionant com el pintor alemany capta l'essència de que enfront de la naturalesa, l'home només pot parar a observar-la i l'immensitat que representa, perquè per molt

que ho intenti, mai podrà amb ella. Tornant al llibre, tal com he dit m'ha agradat i molt. Segueix una línia romàntica que fa que quan es comença a llegir el segon llibre, ja t'imaginis com acabarà l'obra. Però és precisament això el que fa que segueixis llegint apassionadament, perquè intueixes quin serà el final, però no saps com s'hi arribarà allà, hi ha molts camins, i al final, es fa servir el més tràgic de tots: Lotte rebutja a Werther, i aquest només veu en el suïcidi el remei a la seva enfermetat.

L'obra transcorreix en un ambient burgès degut a la classe a la que pertany el nostre protagonista, però per sorprenent que sembli, aquest també tracta amb gent de classe més baixa de forma normal, sense arrogància. Sens dubte que el tema que perdura al llarg de tota la obra és l'amor. En aquest amor li podem observar varies fases: primer quan Werther coneix a Lotte, durant la relació amistosa que mantenen, i finalment, la que podríem titllar de deliri.

L'obra tal com hem dit anteriorment és romàntica. *Werther* va servir d'exemple a la resta de novel·les romàntiques que s'escrigueren, de manera que passà a ser el model a seguir a la hora d'escriure una novel·la romàntica. Hi ha molts elements a analitzar. Començarem per la concepció de l'home que tenen els romàntics. L'home és un misteri, el seu interior està ple de passió i aquesta mai té fi. L'ideal de l'home està en la infantesa i això ho podem veure bastants cops, sobretot quan Werther juga amb els germans de Lotte; els nens són innocents, ingenus, expressen amb tota sinceritat el que pensen i tenen molta imaginació, encara no estan contaminats per les preocupacions dels adults. És per això que considero que no és pas casualitat que la figura dels nens primer de la vídua del principi i més tard els germans de Lotte. També podem veure un sentiment de no plenitud en la part final del llibre, ja que veu que Lotte no l'estima, com ell ho fa amb ella.

Un altre element present al llarg de la obra és la naturalesa. Veiem a Werther un personatge que molt observador de la natura. En més d'una vegada, al llibre es cita que se'n va a dalt d'una muntanya a observar la vall. Mentre ho llegia, em recordava el quadre que he esmentat al principi de Friedrich. A més, Werther ho diu, que quin goig és observar tota aquella immensitat, i quan Lotte li demana que no torni fins el dia de Nadal i se'n va enfurismat, abans de tornar a casa, a pesar de que és ja de nit, Werther se'n va a dalt d'un cim perquè més tard hi trobaran el seu barret.

Quan he parlat sobre el home, he preferit no parlar sobre el suïcidi perquè prefereixo esmentar-ho com una cosa a part. El suïcidi està molt lligat al sentiment de no plenitud que té l'home romàntic. Werther no veu malament el suïcidi quan ho parla amb l'Albert, ell s'indigna perquè considera que és un acte de covardia. El protagonista havia pensat moltes vegades en el suïcidi, però no veu que és el moment apropiat fins que veu que Lotte no vol estar amb ell. Aquest fet és un pèl macabre, ja que sembla que digui que està resignat a que acabarà la seva vida suïcidant-se i espera el moment indicat per fer-ho.

En quan a la religió, veiem a Werther un personatge religiós, encara que no demostrí ser-ne practicant. I és que en cap moment veiem que vagi a resar, faci pregàries, vagi a missa però en canvi veiem com fa servir molt l'expressió Oh Dios mio!, dirigint-se a ell. Però no com al Déu cristià, sinó com al Déu del tot, una visió totalment romàntica.

Una de les coses que m'ha resultat més curiosa, és el fet de que no sigui una novel·la inventada, sinó basada en uns fets reals molt pròxims a Goethe. És original que per als personatges d'Albert i Lotte, es basi en dues persones en cada un; la banda positiva i la banda negativa. Això fa que quan es publiqui per primera vegada *Werther*, la persona d'on es basa Goethe per fer la banda negativa d'Albert en quedés força empenyat. També cal destacar el fet de que a la hora d'esmentar a personatges i llocs només en digui la primera lletra i ho deixi en punts suspensius. A més que en el cas dels topònims és molt divertit, ja que l'únic que ens diu complet, Wahlheim, ell mateix ens diu que no cal que busquem en el mapa perquè no existeix.

En definitiva, *Werther* m'ha semblat un gran llibre, a pesar de que és la típica història romàntica del pobre desgraciat que no és correspost amb el seu amor i s'acaba suïcidant. Sens dubte, a partir d'ara recomanaré aquest llibre a qui tingui ganes de llegir un gran llibre.